

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Partanen, Ulla			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Jatkosodan jälkeisen rikollisuuden torjunta poliittisen historian näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-04-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 73
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -tutkielmani aiheena on jatkosodan jälkeiseen rikollisuuteen varautuminen ja sen torjunta. Toinen maailmansota on Suomen viimeisin suurempi kriisiaika, joten sen aiheuttaman rikollisuusaallon torjunnan tutkiminen on erittäin mielenkiintoista. Vuoden 1945 rikostilastoissa on nähtävissä selvä kasvu, tosin samansuuruista kasvua tapahtui myös kieltolain aikaisina lamavuosina. Omaisuusrikosten kasvun aiheuttajaksi on epäilty muun muassa sosiaalisen kontrollin puutetta. Väkivaltarikollisuuden syyksi on esitetty sodan olosuhteissa tapahtuvaa väkivallan legitimointia. Tavoitteenani on luoda työssäni kuva niistä toimenpiteistä, joita viranomaiset tekivät ehkäistäkseen ja torjuakseen rikollisuutta sodanjälkeisissä vaikeissa olosuhteissa. Rikollisuuden lajeista otan huomioon omaisuus- ja väkivaltarikollisuuden. Rikoksentorjunta on käsitteenä sängen hankala. Se jakautuu kuitenkin periaatteessa kahteen osaan: preventiiviseen eli ennaltaehkäisevään ja repressiiviseen eli jälkikäteen tapahtuvaan torjuntaan. Koska keskityn tutkielmassani viranomaisten toimintaan, olen jakanut työni kolmeen osaan: erityisesti irtolaisiin kohdistettuihin huoltotoimenpiteisiin, poliisin toimintaan sekä rikosoikeudelliseen järjestelmään. Etsin tutkielmassani viranomaisten työstä preventiivisiä ja repressiivisiä toimenpiteitä. Viranomaiset yrittivät torjua rikollisuutta monin eri tavoin. Alkoholinsaannin sääntely, jopa ehkäiseminen, on yleensä koettu tärkeäksi rikollisuutta torjuvaksi tekijäksi. Alkoholinkulutus on suurista rikosluvuista huolimatta ollut Suomessa maailman alhaisimpia, eikä laillisen alkoholinsaannin lopettaminen ole osoittautunut toimivaksi keinoksi omaisuus- ja väkivaltarikollisuuden hillitsemisessä. Rikollisuuden torjunnan kannalta myös huoltotoimenpiteet on koettu erittäin tärkeiksi preventiivisiksi toimiksi. Sodan jälkeen huoltolajeja tarkistettiin rikollisuutta silmällä pitäen alkoholistien, irtolaisten, köyhien ja lasten osalta. Rikollisuuden ehkäisyssä ensiarvoisen tärkeiksi koettiin irtolaisiin kohdistettavat huoltolait. Nuorisoa varten oli varattu omia raittiusuojelun toimenpiteitä: nuorisopolitiikalla on pyritty vähentämään rikoksenteokoalittiutta. Poliisin valmistautuminen rikollisuuden kasvuun oli pitkälti irtolaisten valvonnan parantamista. Irtolaisrekisteriä pyrittiin kehittämään jo ennen sodan päättymistä. Lähinnä Ruotsista saadun mallin mukaisesti poliisi ryhtyi Suomessakin sodan aikana resurssien puutteessa tekemään murtovarauksien vastaista neuvontatyötä. Neuvonta- ja valistustyön tavoitteena oli vaikeuttaa rikoksentekoa eli lisätä rakenteellista preventiota. Poliisien määrää lisättiin heti sodan jälkeen levottomuuksien pelossa. Poliisien määrän lisääminen parantaa myös yhteisön turvallisuuden tunnetta. Huoltotoimenpiteiden ja poliisien tekemän kontrollityön ohella rangaistusjärjestelmä on tärkeä osa rikollisuuden vastaista työtä, nimenomaan repressiivisesti. Rangaistusjärjestelmä on pyrkinyt pureutumaan uusimisriskiin. Ennen sotia Suomen vankeinhoito-olot olivat olleet ankarat. Sodan jälkeen vallalle pääsi humanimpi ajattelutapa, joka pyrki kasvattamaan vangit takaisin yhteiskuntaan. Rangaistusjärjestelmässä muutokset olivat kahdensuuntaisia. Lainsäätäjät vastasi rikollisuuden kasvuun otteita koventamalla. Vankiloiden tilausta oli eräs syy, miksi muutamien erityisryhmien rangaistuksia lievennettiin ja vaihtoehtoisia rangaistusmuotoja otettiin käyttöön. 1950-luvun alussa vankeinhoidon ilmapiiri koveni jälleen.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Alkoholi</p> <p>Irtolaisuus</p> <p>Poliisi</p> <p>Rikollisuus</p> <p>Vankeus</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			